

STRATEGIA ROZWOJU BADAŃ NAUKOWYCH

Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie

2026–2030

1. Preambuła

Niniejsza Strategia Rozwoju Badań Naukowych Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie (dalej: Strategia Badań) stanowi dokument programowy operacjonalizujący cel strategiczny nr 2 Strategii Rozwoju Filii na lata 2026–2030, zatytułowany „Wzrost potencjału naukowego i rozwój badań naukowych”. Strategia Badań pozostaje w pełnej spójności ze Strategią Uniwersytetu w Białymstoku na lata 2022–2030 przyjętą przez Senat UwB w dniu 29 czerwca 2022 roku i stanowi jej integralny suplement instytucjonalny na poziomie Filii.

Rzetelna ocena obecnego stanu działalności badawczej ujawnia, że mimo rzeczywistych kompetencji naukowych pracowników Filia zmagają się z ograniczeniami strukturalnymi: publikacje mają w przeważającej mierze zasięg lokalny lub krajowy, pozyskiwanie zewnętrznych środków na badania jest dotychczas marginalne, a widoczność Filii w międzynarodowych sieciach naukowych pozostaje ograniczona. Niniejsza Strategia Badań ma na celu systematyczne, etapowe i mierzalne przełamywanie tych barier oraz budowanie trwałych fundamentów działalności badawczej o zasięgu co najmniej regionalnym.

2. Wizja i misja działalności badawczej

2.1. Wizja badawcza

Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie dąży do stania się rozpoznawalnym ośrodkiem badawczym specjalizującym się w interdyscyplinarnych badaniach nad pograniczem polsko-litewskim i szerzej – Europą Środkowo-Wschodnią – prowadzącym oryginalne badania o wyraźnym znaczeniu społecznym, integrującym zasoby intelektualne dyscyplin: stosunki międzynarodowe, ekonomia i finanse, nauki prawne, pedagogika, psychologia, informatyka techniczna i telekomunikacja oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

2.2. Misja badawcza

Misją badawczą Filii jest:

„prowadzenie rzetelnych, interdyscyplinarnych badań naukowych zakorzenionych w realiach Wileńszczyzny i pogranicza polsko-litewskiego, ukierunkowanych na potrzeby mniejszości polskiej na Litwie, społeczeństwa obywatelskiego, gospodarki cyfrowej i zrównoważonego rozwoju, prowadzonych według najwyższych standardów akademickich i upowszechnianych w międzynarodowym obiegu naukowym.”

2.3. Wartości leżące u podstaw działalności badawczej

Działalność badawcza Filii opiera się na następujących wartościach:

- Rzetelność i obiektywność – stosowanie sprawdzonych metod badawczych i transparentne raportowanie wyników
- Wolność badań naukowych – niezależność intelektualna i poszanowanie własności intelektualnej
- Interdyscyplinarność – pielęgnowanie synergii między dyscyplinami reprezentowanymi w Filii

- Odpowiedzialność społeczna – ukierunkowanie badań na rzeczywiste wyzwania regionu i społeczności Polaków na Litwie
- Otwartość i współpraca – aktywne uczestnictwo w krajowych i międzynarodowych sieciach naukowych
- Doskonałość – dążenie do publikowania wyników badań w recenzowanych wydawnictwach o zasięgu co najmniej europejskim

3. Kontekst instytucjonalny i środowisko badawcze

3.1. Filia w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego

Filia zajmuje unikatową pozycję w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego jako jedyna jednostka polskiej publicznej uczelni wyższej działająca na terytorium Litwy. Funkcjonuje równocześnie w dwóch porządkach prawnych – polskiego i litewskiego prawa o szkolnictwie wyższym – podlegając procedurom zapewniania jakości prowadzonym zarówno przez Polską Komisję Akredytacyjną (PKA), jak i Litewskie Centrum Oceny Jakości Szkolnictwa Wyższego (SKVC).

3.2. Mocne strony i istniejące zasoby badawcze

Następujące zasoby instytucjonalne mają szczególne znaczenie dla rozwoju działalności badawczej:

- Unikatowa nisza badawcza – Wileńszczyzna, stosunki polsko-litewskie oraz prawny i społeczny status mniejszości polskiej stanowią obszar badawczy w dotychczasowej skali nieeksplorowany przez inne ośrodki akademickie
- Multidyscyplinarny profil kadry – obecność ekonomistów, informatyków, prawników-europeistów i pedagogów tworzy sprzyjające warunki dla badań interdyscyplinarnych
- Dostęp do infrastruktury UwB – biblioteki cyfrowe, bazy literatury naukowej (Scopus, Web of Science, EBSCO), repozytorium instytucjonalne i systemy administracyjne
- Nowoczesna siedziba – budynek przy ul. Aguonų 22 (od 2024 roku) dysponuje salą konferencyjną i laboratoriami komputerowymi
- Aktywne studenckie koła naukowe – w tym Koło Naukowe Europeistyki im. Roberta Schumana, Koło Naukowe Studentów Pedagogiki im. Janusza Korczaka, Koło Naukowe Ekonomii im. F. Von Hayeka, Koło Naukowe Studentów Informatyki im. J. Von Neumanna.
- Regularne seminaria naukowe Zakładów Filii UwB

3.3. Wyzwania wymagające systemowych działań

Strategia Badań wprost identyfikuje następujące ograniczenia strukturalne wymagające systematycznej naprawy:

- Ograniczony zasięg publikacji – dominują wydawnictwa o zasięgu lokalnym i krajowym; marginalna obecność w czasopiśmie indeksowanych w Scopus i WoS
- Niewystarczające zasoby kadrowe – niedobór doktorów habilitowanych i profesorów
- Marginalne pozyskiwanie zewnętrznego finansowania badań – brak złożonych wniosków do Litewskiej Rady Badań Naukowych (LMTLT) lub unijnych programów ramowych
- Niska mobilność pracowników – niewystarczające wykorzystanie mobilności personelu Erasmus+ na cele badawcze

4. Priorytetowe obszary badań naukowych

Priorytety badawcze Filii zostały określone na podstawie: (i) udokumentowanych zainteresowań naukowych pracowników wszystkich czterech zakładów, (ii) analizy luk badawczych w regionie Wileńszczyzny i na Litwie oraz (iii) potrzeb społeczno-gospodarczych lokalnej społeczności polskiej i szerszego regionu bałtyckiego. Zestawienie priorytetów przedstawia poniższa tabela.

Zakład	Priorytetowe obszary badań naukowych
Zakład Ekonomii	<ul style="list-style-type: none"> • Dynamika rynku pracy, zarządzanie zasobami ludzkimi i elastyczne formy zatrudnienia w kontekście rewolucji przemysłowej 4.0 • Transformacja energetyczna, rozwój systemów energetycznych i polityka energetyczna w regionie bałtyckim • Regionalne zróżnicowanie rozwoju społeczno-gospodarczego, konwergencja i konkurencyjność gospodarek • Przedsiębiorczość, transformacja cyfrowa i innowacje w przedsiębiorstwach • Historia społeczna i gospodarcza mniejszości narodowych ze szczególnym uwzględnieniem Polaków na Litwie • Modelowanie ekonometryczne, analiza statystyczna i prognozowanie zjawisk gospodarczych • Nowa ekonomia instytucjonalna; stabilizacja makroekonomiczna i bezpośrednie inwestycje zagraniczne
Zakład Informatyki	<ul style="list-style-type: none"> • Sztuczna inteligencja i uczenie maszynowe: metody reprezentacji wiedzy, klasyfikacja danych i strumienie danych • Zastosowanie AI w szkolnictwie wyższym oraz analiza zachowań użytkowników online • Modelowanie i symulacja infrastruktury krytycznej • Multimodalna sztuczna inteligencja jako narzędzie integracji wiedzy eksperckiej • Wyjaśnialność, transparentność i odpowiedzialność systemów AI (XAI) • Cyfrowy rynek sztuki: modele wartości, autentyczność i procesy decyzyjne • Systemy wieloagentowe i architektury decyzyjne w analizie kultury
Zakład Europeistyki	<ul style="list-style-type: none"> • Status prawny cudzoziemca i ochrona międzynarodowa w prawie międzynarodowym i prawie UE. Zasady przekraczania granicy państwowej w prawie międzynarodowym • Mniejszości narodowe i etniczne w prawie międzynarodowym ze szczególnym uwzględnieniem mniejszości w RL i RP • Stosunki międzynarodowe i kwestie tożsamości państwa w Regionie Morza Bałtyckiego i Europie Środkowo-Wschodniej • Integracja europejska, współczesne systemy polityczne i polityka wyznaniowa • Prawa człowieka w prawie międzynarodowym • Bezpieczeństwo międzynarodowe
Zakład Pedagogiki	<ul style="list-style-type: none"> • Dydaktyka szkolnictwa wyższego: innowacyjne metody kształcenia i jakość procesu dydaktycznego • Polska edukacja na Litwie: ujęcie historyczne i współczesne • AI i nowoczesne technologie w nauczaniu języków obcych (w tym języka angielskiego biznesowego)

Zakład	Priorytetowe obszary badań naukowych
	<ul style="list-style-type: none"> • Psychologia rozwojowa i psychologia nauczania; problemowe używanie TIK i phubbing • Komunikacja międzykulturowa i lingwistyka stosowana: przyswajanie języka i strategie uczenia się • Pedagogika aktywności fizycznej: trening wytrzymałościowo-siłowy, optymalizacja obciążeń (HR, HRV, SmO₂), prewencja urazów i longevity

4.1. Horyzontalny obszar priorytetowy: pogranicze polsko-litewskie

Wyróżnionym, przekrojowym obszarem badawczym – angażującym pracowników wszystkich czterech zakładów – jest pogranicze polsko-litewskie w wymiarach: prawnym i politycznym (Europeistyka), ekonomicznym i demograficznym (Ekonomia), cyfrowym i technologicznym (Informatyka) oraz edukacyjnym i kulturowym (Pedagogika). Ten klaster tematyczny jest bezpośrednio zakorzeniony w misji społecznej Filii i stwarza konkretne możliwości tworzenia projektów konsorcjalnych z partnerami litewskimi, polskimi i europejskimi.

4.2. Horyzontalny obszar priorytetowy: transformacja cyfrowa i sztuczna inteligencja

Dynamiczny rozwój sztucznej inteligencji i uczenia maszynowego stwarza znaczący potencjał dla projektów badawczych łączących kompetencje Zakładu Informatyki (AI, XAI, klasyfikacja danych) z kompetencjami pozostałych zakładów: analizą ekonometryczną danych (Ekonomia), prawnymi i etycznymi aspektami regulacji AI (Europeistyka) oraz metodami dydaktycznymi wspomaganymi przez AI (Pedagogika). Ten temat przekrojowy wpisuje się w europejskie priorytety badawcze i jest dobrze pozycjonowany pod kątem finansowania w ramach Horyzontu Europa.

5. Cele strategiczne i operacyjne

Cel strategiczny B.1: Podniesienie jakości i międzynarodowej widoczności dorobku badawczego

Działalność badawcza Filii powinna być systematycznie dokumentowana, aktualizowana i upowszechniana w krajowym oraz międzynarodowym obiegu naukowym, ze szczególnym uwzględnieniem widoczności dorobku pracowników w bazach i systemach informacji o nauce. Cele operacyjne obejmują:

- Promowanie publikowania wyników badań w recenzowanych czasopiśmie naukowych, w szczególności indeksowanych w bazach Scopus lub Web of Science.
- Systematyczne deponowanie publikacji pracowników w Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku oraz aktualizowanie informacji o dorobku naukowym w dostępnych profilach badacza, w tym ORCID, a także — w przypadku pracowników, którzy prowadzą taki profil — Google Scholar.
- Terminowe przekazywanie przez pracowników pełnych informacji o opublikowanych artykułach, rozdziałach w monografiach, monografiach oraz innych osiągnięciach naukowych

pracownikowi Filii odpowiedzialnemu za wprowadzanie danych do systemów PBN/eLABa lub osobie wskazanej jako odpowiedzialna za daną dyscyplinę naukową.

- Zapewnienie kompletności i aktualności danych dotyczących publikacji naukowych, w tym informacji o autorach, afiliacji, tytule publikacji, czasopiśmie lub wydawnictwie, numerze DOI, punktacji, indeksowaniu oraz innych danych niezbędnych do prawidłowego ujęcia dorobku w systemach sprawozdawczych.
- Coroczny przegląd dorobku publikacyjnego pracowników Filii na posiedzeniu Rady Filii.
- Wspieranie działań pracowników do publikowania w czasopismach z wykazu MEiN oraz przygotowywania monografii i rozdziałów w monografiach wydawanych przez renomowane wydawnictwa naukowe.

Cel strategiczny B.2: Zwiększanie aktywności w zakresie pozyskiwania zewnętrznego finansowania badań

Pozyskiwanie zewnętrznego finansowania badań stanowi ważny, lecz wymagający obszar rozwoju Filii. Ze względu na ograniczone zasoby kadrowe, organizacyjne i finansowe działania w tym zakresie powinny mieć charakter stopniowy, realistyczny i oparty na współpracy z jednostkami Uniwersytetu w Białymstoku oraz partnerami zewnętrznymi. Cele operacyjne obejmują:

- Monitorowanie dostępnych programów finansowania badań naukowych i działań rozwojowych, w tym konkursów Narodowego Centrum Nauki, NAWA, Erasmus+, Horyzont Europa, Interreg, LMTLT oraz innych programów polskich, litewskich i europejskich.
- Zachęcanie pracowników Filii do udziału w szkoleniach i konsultacjach dotyczących przygotowywania wniosków projektowych, organizowanych przez Uniwersytet w Białymstoku, instytucje grantowe oraz partnerów zewnętrznych.
- Wspieranie inicjatyw zmierzających do składania wniosków grantowych do NCN, NAWA oraz innych programów finansujących badania naukowe, mobilność akademicką, umiędzynarodowienie, współpracę dydaktyczno-badawczą i rozwój młodych naukowców.
- Rozwijanie współpracy z uczelniami i instytucjami z Polski, Litwy oraz innych krajów europejskich w celu wspólnego przygotowywania projektów badawczych, edukacyjnych i eksperckich.
- Wykorzystywanie istniejących kontaktów naukowych pracowników Filii do poszukiwania partnerstw projektowych, udziału w sieciach badawczych oraz dołączania do konsorcjów tworzonych przez inne ośrodki akademickie.
- Wspieranie udziału pracowników Filii w projektach jako partnerów, ekspertów, wykonawców lub członków zespołów badawczych, także wtedy, gdy Filia nie występuje jako lider projektu.
- Wzmacnianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, samorządami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi, które mogą stanowić partnerów w projektach badawczych, wdrożeniowych, edukacyjnych i społecznych.

Cel strategiczny B.3: Wzmocnienie potencjału kadrowego

Trwały rozwój badań naukowych wymaga stopniowego wzmocnienia potencjału kadry akademickiej Filii, wspierania awansu naukowego oraz tworzenia warunków do rozwoju kompetencji badawczych, dydaktycznych i organizacyjnych. Cele operacyjne obejmują:

- Wspieranie awansu naukowego pracowników, w tym przygotowywania rozpraw doktorskich, monografii, artykułów w czasopismach punktowanych oraz projektów badawczych.
- Rekrutację nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień doktora, zwłaszcza z uczelni polskich i litewskich, ze znajomością języka polskiego oraz kompetencjami odpowiadającymi profilowi badawczemu Filii.
- Rozwijanie współpracy z profesorami wizytującymi i badaczami z uczelni zagranicznych, przy założeniu organizacji co najmniej jednej wizyty naukowej lub dydaktyczno-naukowej w roku akademickim.
- Kontynuowanie praktyki corocznego przeznaczania przez Dziekana środków na rozwój pracowników, możliwych do wykorzystania na cele naukowe, dydaktyczne, szkoleniowe.
- Zachęcanie pracowników do udziału w szkoleniach, warsztatach metodologicznych, seminariach, szkołach letnich, konferencjach oraz innych formach doskonalenia.
- Wzmacnianie współpracy wewnętrznej poprzez seminaria naukowe, konsultacje metodologiczne, mentoring oraz wymianę doświadczeń między pracownikami reprezentującymi różne dyscypliny.
- Wspieranie młodszych pracowników naukowych i dydaktycznych poprzez mentoring, konsultacje z bardziej doświadczonymi badaczami oraz włączanie ich w przygotowywanie publikacji, projektów i wydarzeń naukowych Filii.
- Rozwijanie potencjału kadry poprzez łączenie działalności naukowej z dydaktyką, współpracą międzynarodową, kontaktami z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz aktywnością ekspercką na rzecz środowiska polskiego na Litwie.

Cel strategiczny B.4: Budowanie krajowej i międzynarodowej współpracy naukowej

Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie powinna stopniowo wzmacniać swoją obecność w krajowych i międzynarodowych sieciach współpracy naukowej, wykorzystując swoje szczególne położenie na pograniczu polsko-litewskim, wielokulturowy charakter środowiska akademickiego oraz dotychczasowe kontakty z uczelniami, instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi. Cele operacyjne obejmują:

- Rozwijanie współpracy naukowej z uczelniami litewskimi, polskimi i europejskimi, w szczególności poprzez wspólne seminaria, konferencje, publikacje, projekty, mobilności akademickie oraz wymianę doświadczeń badawczych i dydaktycznych.
- Kontynuowanie i pogłębianie współpracy z największymi uniwersytetami litewskimi, szkołami wyższymi, kolegiami, instytucjami badawczymi oraz partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego.
- Dążenie do zawierania nowych porozumień o współpracy naukowej i dydaktycznej tam, gdzie wynika to z rzeczywistych potrzeb badawczych, projektowych lub organizacyjnych.
- Organizowanie lub współorganizowanie konferencji, seminariów, debat, wykładów otwartych i spotkań naukowych o zasięgu lokalnym, krajowym lub międzynarodowym.
- Wykorzystywanie programu Erasmus+ oraz innych dostępnych form mobilności do rozwijania kontaktów naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych, przy założeniu realizacji co najmniej jednego wyjazdu pracownika Filii w roku akademickim.

- Zachęcanie pracowników do inicjowania wspólnych publikacji, projektów badawczych, raportów eksperckich oraz działań upowszechniających wyniki badań z partnerami z Polski, Litwy i innych państw europejskich.
- Wzmacnianie roli Filii jako miejsca dialogu naukowego i eksperckiego dotyczącego pogranicza polsko-litewskiego, Europy Środkowo-Wschodniej, rozwoju regionalnego, edukacji, nowych technologii, prawa, gospodarki i społeczeństwa.
- Rozwijanie współpracy z samorządami, organizacjami pozarządowymi, szkołami, instytucjami kultury oraz podmiotami gospodarczymi jako partnerami badań, projektów i działań popularyzujących naukę.

Cel strategiczny B.5: Integracja badań z dydaktyką i otoczeniem społeczno-gospodarczym

Działalność badawcza Filii powinna wzmacniać jakość kształcenia, rozwijać aktywność studentów oraz odpowiadać na potrzeby społeczności lokalnej i regionalnego otoczenia społeczno-gospodarczego.

Cele operacyjne obejmują:

- Włączanie studentów w wybrane działania badawcze, projekty, seminaria, konferencje oraz inicjatywy naukowe realizowane przez pracowników Filii.
- Rozwijanie współpracy z samorządami, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, szkołami oraz podmiotami gospodarczymi w zakresie badań, ekspertyz, analiz i działań edukacyjnych.
- Wykorzystywanie wyników badań pracowników Filii w procesie dydaktycznym, w szczególności poprzez aktualizację treści zajęć, przygotowywanie prac dyplomowych oraz rozwijanie kompetencji badawczych studentów.
- Organizowanie wykładów otwartych, seminariów popularnonaukowych, debat i spotkań eksperckich dostępnych dla studentów oraz polskojęzycznej społeczności na Litwie.
- Upowszechnianie wyników badań i działań naukowych Filii poprzez stronę internetową, media społecznościowe, media polskojęzyczne na Litwie oraz wydarzenia skierowane do społeczności lokalnej.

6. Plan wdrożenia – harmonogram fazowy 2026–2030

Realizacja Strategii Badań będzie przebiegać etapowo, z uwzględnieniem realnych możliwości kadrowych, organizacyjnych i finansowych Filii. Harmonogram zakłada stopniowe wzmacnianie kultury badawczej, poprawę widoczności dorobku naukowego, rozwijanie współpracy oraz zwiększanie aktywności grantowej.

Faza	Działania priorytetowe	Działania wspierające
Faza I 2026–2027 Fundamenty	<ul style="list-style-type: none"> • Uporządkowanie i ujednoczenie zasad dokumentowania dorobku naukowego pracowników Filii • Systematyczne aktualizowanie danych o publikacjach w Repozytorium UwB, ORCID, PBN/eLABa oraz Google Scholar (dla osób prowadzących profil) • Określenie głównych kierunków badań w zakładach i obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie pracowników do udziału w szkoleniach z przygotowywania publikacji i wniosków projektowych • Kontynuowanie seminariów naukowych i spotkań zakładowych • Wykorzystywanie środków przyznawanych corocznie przez Dziekana na cele naukowe, dydaktyczne, szkoleniowe.

Faza	Działania priorytetowe	Działania wspierające
	<p>możliwej współpracy interdyscyplinarnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpoczęcie monitorowania programów grantowych, w tym NCN, NAWA, Erasmus+, Horyzont Europa, Interreg, LMTLT i innych programów 	<ul style="list-style-type: none"> Włączanie studentów w wybrane seminaria, konferencje i inicjatywy naukowe Rozwijanie kontaktów z uczelniami litewskimi, polskimi i partnerami społeczno-gospodarczymi
<p>Faza II 2028–2029 Rozwój</p>	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja co najmniej 1 projektu badawczego lub edukacyjnego z zewnętrznym finansowaniem (NCN, NAWA, LMTLT lub inne) Organizacja co najmniej 1 konferencji naukowej o zasięgu międzynarodowym z udziałem partnerów z Litwy, Polski lub innych krajów UE Przegląd śródkresowy realizacji Strategii Badań (2029) — ocena wskaźników, korekta celów, aktualizacja priorytetów tematycznych Wzmacnianie widoczności dorobku: aktywne zarządzanie profilami ORCID, dążenie do publikowania w Scopus/WoS 	<ul style="list-style-type: none"> Zachęcanie pracowników do udziału w mobilności Erasmus+ oraz innych formach mobilności naukowej i dydaktycznej Rozwijanie wspólnych publikacji, raportów eksperckich i projektów z partnerami zewnętrznymi Wspieranie awansu naukowego pracowników, w tym przygotowywania monografii, artykułów i projektów badawczych Wzmacnianie mentoringu i wymiany doświadczeń między pracownikami Upowszechnianie wyników badań poprzez stronę internetową, media społecznościowe i media polskojęzyczne na Litwie
<p>Faza III 2029–2030 Dojrzałość</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ocena efektów realizacji Strategii Badań w zakresie publikacji, mobilności, współpracy i aktywności grantowej Kontynuowanie składania wniosków do wybranych programów finansowania badań i współpracy międzynarodowej Utrwalanie współpracy z uczelniami, samorządami, organizacjami pozarządowymi, szkołami i instytucjami kultury Wzmacnianie rozpoznawalności Filii jako ośrodka badań nad pograniczem polsko-litewskim, edukacją, gospodarką, prawem, społeczeństwem i nowymi technologiami 	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie końcowego raportu z realizacji Strategii Badań 2026–2030 Aktualizacja priorytetów badawczych na podstawie dorobku pracowników i potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego Dalsze integrowanie badań z dydaktyką, pracami dyplomowymi i aktywnością studenckich kół naukowych Rozpoczęcie konsultacji dotyczących kierunków rozwoju badań naukowych po 2030 roku

7. System monitorowania – kluczowe wskaźniki efektywności

Postępy w realizacji Strategii Badań będą monitorowane corocznie przez Radę Filii na podstawie rocznego sprawozdania Prodziekana ds. nauki i rozwoju. Instrumentem oceny będzie zestaw kluczowych wskaźników efektywności, uwzględniających realne możliwości kadrowe, organizacyjne i finansowe Filii. Wartości bazowe wskaźników przyjęto na podstawie danych za rok akademicki 2024/2025, stanowiący pierwszy okres odniesienia dla monitorowania realizacji Strategii. Osiągnięcie założonych celów będzie oceniane na koniec okresu obowiązywania Strategii, tj. w roku akademickim 2029/2030.

Lp.	Wskaźnik	2024/2025	Cel (2029/2030)
1	Liczba recenzowanych publikacji pracowników Filii w czasopiśmie indeksowanych w Scopus lub Web of Science	2	≥3
2	Liczba złożonych wniosków o finansowanie zewnętrzne, w tym NCN, NAWA, Erasmus+, Horyzont Europa, Interreg, LMT lub inne programy	2	≥4
3	Liczba projektów badawczych, edukacyjnych lub eksperckich realizowanych z partnerami zewnętrznymi	6	≥8
4	Liczba (współ)organizowanych konferencji i seminariów naukowych rocznie	5	≥7
5	Liczba organizowanych wykładów otwartych, spotkań z ekspertami rocznie	20	≥20
6	Liczba wyjazdów pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych Filii w ramach Erasmus+ lub innych form mobilności naukowej i dydaktycznej rocznie	3	≥4
7	Liczba wizyt profesorów wizytujących, badaczy, wykładowców w Filii rocznie	16	≥16
8	Liczba studentów zaangażowanych w projekty badawcze rocznie	30	≥30
9	Liczba nowych uczelni, organizacji i instytucji, z którymi nawiązano współpracę	25	≥25

Wskaźniki mają charakter monitorujący i rozwojowy. Ich celem jest ocena stopniowego wzmacniania kultury badawczej, widoczności dorobku naukowego, współpracy zewnętrznej oraz integracji badań z dydaktyką i otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Przeglądy śródkresowe będą przeprowadzane po zakończeniu kolejnych faz wdrażania Strategii, tj. w latach 2026/2027 i 2028/2029. W przypadku istotnych zmian kadrowych, finansowych lub organizacyjnych dopuszcza się korektę wartości docelowych. Końcowy raport ewaluacyjny Strategii Badań 2026–2030 zostanie opracowany do września 2030 roku.

8. Zasoby i finansowanie

8.1. Zasoby ludzkie

Realizacja Strategii Badań opiera się na potencjale kadry akademickiej Filii, obejmującej 21 nauczycieli akademickich zatrudnionych w czterech zakładach. Za koordynację wdrażania Strategii odpowiada Dziekan Filii, wspierany przez Prodziekana ds. nauki i rozwoju oraz kierowników zakładów.

Istotnym kierunkiem działań kadrowych jest stopniowe wzmacnianie potencjału naukowego Filii, w szczególności poprzez wspieranie awansów naukowych pracowników oraz, w miarę możliwości

organizacyjnych i finansowych, pozyskiwanie nauczycieli akademickich posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora.

8.2. Zasoby finansowe

Finansowanie działalności badawczej i działań wspierających rozwój naukowy Filii może pochodzić z różnych źródeł, w zależności od dostępnych programów, możliwości organizacyjnych oraz skuteczności składanych wniosków. Do potencjalnych źródeł finansowania należą:

- **Środki Uniwersytetu w Białymstoku** – podstawowe wsparcie bieżącej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, w tym zakup literatury, udział w konferencjach, organizacja seminariów oraz działania związane z rozwojem pracowników.
- **Środki przyznawane corocznie przez Dziekana na rozwój pracowników** – przeznaczone na cele naukowe, dydaktyczne, szkoleniowe, konferencyjne oraz podnoszenie kwalifikacji.
- **Programy krajowe w Polsce** – w szczególności konkursy Narodowego Centrum Nauki, NAWA, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego oraz innych instytucji wspierających naukę, umiędzynarodowienie, mobilność akademicką i działalność na rzecz Polonii oraz Polaków za granicą.
- **Programy litewskie** – w tym konkursy Litewskiej Rady Badań Naukowych oraz programy Ministerstwa Edukacji, Nauki i Sportu Republiki Litewskiej, a także inicjatywy wspierane przez litewskie instytucje publiczne.
- **Finansowanie europejskie** – w szczególności Erasmus+, Horyzont Europa, Interreg, COST oraz inne programy Unii Europejskiej wspierające badania naukowe, mobilność, współpracę międzynarodową, edukację i rozwój regionalny.
- **Dotacje i wsparcie instytucjonalne** – m.in. ze strony Ambasady RP w Wilnie, ministerstw, instytucji publicznych, samorządów, organizacji pozarządowych oraz partnerów współpracujących z Filią.
- **Środki pozyskiwane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym** – w tym środki z ekspertyz, analiz, badań, projektów edukacyjnych, kursów doształcających oraz działań realizowanych we współpracy z samorządami, szkołami, instytucjami kultury, organizacjami społecznymi i partnerami gospodarczymi.

Dostęp do zewnętrznego finansowania będzie uzależniony od aktywności pracowników w zakresie przygotowywania wniosków, rozwijania współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi oraz udziału w konsorcjach projektowych. Ze względu na ograniczone zasoby kadrowe i finansowe Filii działania te powinny być podejmowane stopniowo, z wykorzystaniem wsparcia Uniwersytetu w Białymstoku oraz istniejących kontaktów naukowych, dydaktycznych i instytucjonalnych.

8.3. Infrastruktura

Badania naukowe prowadzone są z wykorzystaniem infrastruktury siedziby Filii przy ul. Aguonų 22 w Wilnie, obejmującej sale seminaryjne, salę konferencyjną, laboratorium komputerowe oraz bibliotekę z dostępem do baz danych. Strategia przewiduje stopniowe wzbogacanie infrastruktury badawczej – w tym w specjalistyczny sprzęt – proporcjonalnie do pozyskiwanych w toku realizacji strategii środków zewnętrznych.

9. Współpraca naukowa i umiędzynarodowienie

Umiędzynarodowienie działalności badawczej stanowi ważny wymiar Strategii Badań Filii. Filia posiada formalną umowę o współpracy z Uniwersytetem Michała Römera oraz rozwija sieć kontaktów naukowych pracowników z uczelniami i instytucjami w Polsce, na Litwie oraz w innych krajach europejskich. Celem Strategii jest stopniowe porządkowanie, wzmacnianie i rozwijanie tej współpracy w trzech głównych płaszczyznach.

9.1. Współpraca z uczelniami litewskimi

Priorytetem Filii jest rozwijanie współpracy z uczelniami i instytucjami naukowymi działającymi na Litwie, w tym z największymi uniwersytetami litewskimi, szkołami wyższymi i kolegiami. Szczególne znaczenie ma kontynuowanie współpracy z Uniwersytetem Michała Römera oraz rozwijanie kontaktów z Uniwersytetem Wileńskim, Uniwersytetem Witolda Wielkiego, Vilnius Tech oraz innymi partnerami, których profil badawczy odpowiada zainteresowaniom pracowników Filii.

Współpraca ta może obejmować wspólne seminaria, konferencje, publikacje, projekty badawcze i edukacyjne, mobilność akademicką, wymianę doświadczeń oraz przygotowywanie wspólnych wniosków projektowych. Formalizacja współpracy powinna następować tam, gdzie wynika to z rzeczywistych potrzeb badawczych, projektowych lub dydaktycznych.

9.2. Współpraca z uczelniami polskimi

Szczególne znaczenie dla rozwoju badań naukowych Filii ma współpraca z macierzystą uczelnią – Uniwersytetem w Białymstoku – oraz jego wydziałami i jednostkami naukowymi reprezentującymi dyscypliny zbieżne z profilem Filii, w szczególności ekonomię i finanse, nauki prawne, informatykę, pedagogikę, stosunki międzynarodowe oraz nauki społeczne.

Współpraca z uczelniami polskimi powinna obejmować wspólne publikacje, seminaria, konferencje, konsultacje metodologiczne, udział w projektach, staże naukowe oraz rozwijanie kontaktów między pracownikami i studentami. W miarę możliwości Filia będzie rozwijać także współpracę z innymi uczelniami w Polsce, w tym z ośrodkami, z którymi pracownicy lub studenckie koła naukowe Filii utrzymują już kontakty.

9.3. Współpraca europejska i globalna

Filia powinna stopniowo zwiększać swoją obecność w europejskich i międzynarodowych sieciach współpracy naukowej, zwłaszcza w obszarach zgodnych z priorytetami badawczymi Filii, takich jak pogranicze polsko-litewskie, mniejszości narodowe, edukacja, rozwój regionalny, transformacja cyfrowa, sztuczna inteligencja, gospodarka, prawo i społeczeństwo.

Ważnym narzędziem umiędzynarodowienia powinno być korzystanie z dostępnych programów i sieci współpracy, w tym Erasmus+, NAWA, Horyzont Europa, Interreg oraz innych inicjatyw wspierających mobilność akademicką, badania naukowe i współpracę międzynarodową. Filia będzie dążyć do udziału w projektach i sieciach jako partner, uczestnik konsorcjum, współorganizator wydarzeń naukowych lub ośrodek wspierający działania badawcze i dydaktyczne.

Rozwój współpracy międzynarodowej powinien następować stopniowo, z uwzględnieniem możliwości kadrowych, organizacyjnych i finansowych Filii oraz przy wykorzystaniu istniejących kontaktów pracowników, partnerstw instytucjonalnych i programów mobilności.

10. Zarządzanie i wdrażanie Strategii

10.1. Struktura odpowiedzialności

Za realizację Strategii Badań odpowiada Dziekan Filii, wspierany przez Prodziekana ds. nauki i rozwoju oraz kierowników zakładów. Dziekan corocznie przedstawia Radzie Filii informację o postępach w realizacji Strategii, obejmującą najważniejsze działania naukowe, publikacyjne, grantowe, organizacyjne i współpracę z partnerami zewnętrznymi.

Prodziekan ds. nauki i rozwoju koordynuje bieżące działania związane z monitorowaniem aktywności badawczej, przygotowaniem informacji do sprawozdań oraz wspieraniem inicjatyw naukowych pracowników. Kierownicy zakładów odpowiadają za koordynację działalności badawczej w swoich jednostkach, w tym za wspieranie seminariów, współpracy wewnętrznej, publikacji oraz działań związanych z rozwojem kadry.

10.2. Monitorowanie i aktualizacja

Strategia Badań podlega corocznej ocenie na podstawie systemu wskaźników określonego w rozdziale 7. Przegląd śródkresowy zostanie przeprowadzony po zakończeniu pierwszej fazy wdrażania Strategii, a ewaluacja końcowa – po zakończeniu okresu jej obowiązywania.

W przypadku istotnych zmian kadrowych, finansowych, organizacyjnych, legislacyjnych lub pojawienia się nowych możliwości finansowania Rada Filii może zatwierdzić aktualizację wybranych działań lub wskaźników. Zmiany te powinny pozostawać w zgodzie ze Strategią Rozwoju Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie na lata 2026–2030 oraz z dokumentami strategicznymi Uniwersytetu w Białymstoku.

10.3. Etyka badań naukowych

Badania prowadzone przez pracowników i studentów Filii powinny być realizowane zgodnie z zasadami rzetelności naukowej, odpowiedzialności badawczej, poszanowania praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz dobrych praktyk akademickich. Szczególne znaczenie ma przestrzeganie standardów etycznych w badaniach z udziałem ludzi, badaniach społecznych, edukacyjnych, ekonomicznych oraz w projektach wykorzystujących dane cyfrowe i narzędzia sztucznej inteligencji.

W przypadku badań wymagających oceny etycznej pracownicy Filii korzystają z procedur i rozwiązań obowiązujących na Uniwersytecie w Białymstoku albo z właściwych komisji lub zespołów etycznych działających przy jednostkach partnerskich, zgodnie z wymaganiami danego projektu, programu finansowania lub czasopisma naukowego.

11. Postanowienia końcowe

Niniejsza Strategia Rozwoju Badań Naukowych Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie na lata 2026–2030 wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia przez Radę Filii i obowiązuje do dnia 30 września 2030 roku.

Dokument pozostaje otwarty na systematyczną aktualizację, przy czym wszelkie zmiany merytoryczne wymagają zatwierdzenia przez Radę Filii. Strategia Badań jest publicznie dostępna na portalu Filii (wilno.uwb.edu.pl) i stanowi formalne zobowiązanie wobec całej społeczności akademickiej: pracowników, studentów oraz partnerów zewnętrznych.

Niniejsza wersja polskojęzyczna jest wersją wiążącą w zakresie wewnętrznych procedur instytucjonalnych Filii i Uniwersytetu w Białymstoku.

Strategia Filii została przyjęta na posiedzeniu Rady Filii w dniu 15.06.2026 r..

Wilno, 2026

Dziekan Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie